

Nader onderzoek Hofwijk Noord fase 1 te Zaandam

Soortgericht onderzoek in het kader van soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming

10 februari 2022

Kenmerk R006 [REDACTED] -V04-nda-NL

Verantwoording

Titel Nader onderzoek Hofwijk Noord fase 1 te Zaandam

Opdrachtgever	[REDACTED]
Projectleider	[REDACTED]
Auteur	[REDACTED]
Tweede lezer	[REDACTED]
Uitvoering meet- en inspectiewerk	[REDACTED]
Projectnummer	1277984
Aantal pagina's	17
Datum	10 februari 2022
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

TAUW bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
2	Huidige situatie en beoogde ontwikkeling	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Beoogde ontwikkeling	5
3	Methode	6
3.1	Marterachtigen	6
3.2	Vleermuizen	7
3.3	Huismus	8
4	Resultaten en effectbepaling	10
4.1	Marterachtigen	10
4.2	Vleermuizen	10
4.2.1	Resultaten	10
4.2.2	Effecten	12
4.3	Huismus	13
4.4	Overige bevindingen	13
5	Conclusie	15
5.1	Conclusie	15
5.2	Vervolgstappen	15
5.2.1	Ontheffing vleermuizen	15
5.2.2	Broedende vogels	16
5.2.3	Zorgplicht egel en overige algemene zoogdieren en amfibieën	16
6	Literatuur	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van en en zijn voornemens om Hofwijk Noord fase 1 in Zaandam te herontwikkelen. Onderdeel van deze ontwikkeling is het saneren van de bodem en het slopen van gebouwen (zie figuur 1.1). In een quickscan natuur heeft TAUW deze plannen getoetst aan de Wet natuurbescherming (TAUW, 2021). Hieruit volgde dat negatieve effecten op steenmarter, bunzing, wezel, hermelijn, vleermuizen, huismussen en algemene broedvogels niet zijn uit te sluiten.

1.2 Doel

Doel van dit onderzoek is om uitsluitsel te krijgen over de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Deze rapportage beschrijft de resultaten van het soortgericht onderzoek en de effecten op beschermde soorten in het kader van de voorgenomen plannen. Aan de hand van de effecten wordt duidelijk of het nodig is om maatregelen te nemen of ontheffing aan te vragen voor het overtreden van verbodsbepalingen onderdeel soortbescherming uit de Wet natuurbescherming.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied

2 Huidige situatie en beoogde ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de globale ligging van het plangebied. Het gaat om een gebied ten noorden van Zaandam dat grenst aan de A7 in het oosten, aan een spoor in het noorden en aan de rivier de Zaan in het westen.

Het plangebied bestaat uit een bedrijventerrein met een afwisseling van bebouwing met bestrating, bosschages en braakliggend terrein met een begroeiing van struweel en ruigte. Een aantal woonhuizen die binnen de grenzen van het gebied vallen horen niet bij het plangebied.

Figuur 2.1 Ligging plangebied en te behouden en te slopen gebouwen

2.2 Beoogde ontwikkeling

[REDACTED] en [REDACTED] zijn voornemens om vrijwel alle gebouwen te slopen (figuur 2.1) de bodem te saneren en de vegetatie te verwijderen. Na de sloop en het vrijmaken van het gebied wordt er een wijk ontwikkeld en ingericht als woon-werkgebied met 800 woningen en groen. De nieuw te bouwen appartementencomplexen zullen bestaan uit meerdere woonlagen (tot en met maximaal 13).

3 Methode

3.1 Marterachtigen

De bosschages en het braakliggende terrein in het midden van het plangebied bieden mogelijk geschikte verblijfplaatsen en leefgebied voor bunzing, wezel en hermelijn. De vele rommelhoekjes en een open kruipruimte bij gebouw 300 (zie figuur 2.1) bieden mogelijk geschikte verblijfplaatsen en leefgebied voor de steenmarter.

Voor het onderzoek naar de kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) en steenmarter zijn zeven cameravallen geplaatst voor een periode van zes weken conform het protocol van de provincie Noord-Holland (odnhn.nl). Alle cameravallen zijn in en aan daarvoor geschikte groenstructuren langs gebouwen H, E en F geplaatst gericht naar het noorden en noordoosten (zie figuur 3.1). De plaatsing van de cameravallen langs gebouwen H, E en F zorgde ervoor dat als er een marterachtige in het plangebied voorkomt (in de kruipruimte bij gebouw 300 of de overige rommelhoekjes) deze wordt gezien in de groenstrook langs de gebouwen. Dit gebied zal een eventueel aanwezige marterachtige gebruiken om de foerageren, zo geven de camera's een goed beeld van de aanwezigheid van steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn. Voor de steenmarter en bunzing zijn losse cameravallen en struikrovers geplaatst. Voor de hermelijn en wezel zijn mostela's en struikrovers geplaatst. Na twee weken zijn de batterijen vervangen en SD-kaartjes geleegd. Vier weken daarna zijn de camera's opgehaald (zie tabel 3.1).

Tabel 3.1 Overzicht van onderzoeksmomenten naar marterachtigen

Datum en tijd	Veldwerker	Activiteit
6 mei 2021	[REDACTED]	Plaatsen camera's
21 mei 2021	[REDACTED]	Vervangen batterijen en geheugenkaart
17 juni 2021	[REDACTED]	Verwijderen camera's

Figuur 3.1 locaties van de cameravallen in het plangebied en de oriëntatie.

3.2 Vleermuizen

In tien gebouwen zijn potentieel geschikte verblijfplaatsen gevonden voor vleermuizen met ingangen zoals open stootvoegen, openingen langs dakranden, houten betimmering en gaten in het pannendak. Dit zijn beide 302a gebouwen, 300 loods 1, 300 loods 2, 300, H, 278 en 71. Alle geschikte gebouwen worden gesloopt, behalve gebouw H. Op het terrein is ook één boom aangetroffen met een holte die door boombewonende vleermuizen gebruikt kan worden. Twee appartementencomplexen in het zuiden van het plangebied kunnen ook dienen als massawinterverblijfplaats. Gebouwen G, 619, 302b en 69 zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (TAUW 2021). De bosschage in het midden met ruigtes en het halfopen karakter zijn potentieel geschikt als foerageergebied.

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021 van het Netwerk Groene Bureaus (NGB, 2021). Dit is gedaan met behulp van een batdetector (type: Petterson D240X). Een batdetector is een apparaat dat ultrasone geluiden, die een vleermuis maakt, omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden. Aan de hand van het ritme en de frequentie kan worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Voor het determineren van soorten wordt daarnaast gebruik gemaakt van opnameapparatuur en het programma Batsounds. Om verblijfplaatsen in kaart te brengen hebben ervaren ecologen door het plangebied gelopen en gepost. Bij het rondlopen is gekeken naar vleermuisactiviteit en vleermuisgedrag. In totaal zijn zes veldbezoeken uitgevoerd in de periode mei tot en met september (zie tabel 3.2).

Meerdere bezoeken zijn nodig, omdat vleermuizen gebruik maken van een netwerk van verblijfplaatsen met bijbehorende foerageergebieden en vliegroutes tussen deze plekken. Door de bezoeken te spreiden wordt een beter beeld verkregen van de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied en hiermee van de betekenis van het plangebied voor vleermuizen. Het veldwerk is sterk weersafhankelijk en is alleen bij gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Dit houdt voor vleermuizen in dat er geen of weinig neerslag is en niet te veel wind. Normaliter worden er vijf bezoeken gebracht. Door onvoorziene omstandigheden (geen toegang tot een deel van het plangebied) is een zesde extra bezoek op 16 september uitgevoerd.

Tabel. 3.2 Data, tijd en weersomstandigheden veldbezoeken

Datum en tijd	Soort	Weersomstandigheden
20 mei 2021	Vleermuizen (21:30 – 00:00)	Bewolkt, droog, 12 graden, windkracht 4, zuidwest
17 juni 2021	Vleermuizen (02:15 – 05:15)	Onbewolkt, droog, 20 graden, windkracht 2, zuidoost
12 juli 2021	Vleermuizen (21:55 – 00:30)	Bewolkt, droog, 17 graden, windkracht 1, noordoost
17 augustus 2021	Vleermuizen (21:00 – 02:00)	Bewolkt, droog, 16 graden, windkracht 2, noordwest
6 september 2021	Vleermuizen (20:15 – 02:00)	Half bewolkt, droog, 16 graden, windkracht 1, zuidoost
16 september 2021	Vleermuizen (00:00 – 02:00)	Helder, droog, 15 graden, windkracht 2, noordwest

3.3 Huismus

De potentieel geschikte locaties voor nesten van de huismus zijn beide 302a gebouwen, 71, 300 loods 1, 300 loods 2 en 300. Deze gebouwen zullen allemaal gesloopt worden. In en onder de daken bevinden zich potentiële nestlocaties. De inventarisatie van huismussen richt zich op het waarnemen van een volwassen individu of paar in broedbiotoop, nesten, zang van een mannetje en op gedrag dat een territorium of nest indiceert. Uit de natuurtoets (TAUW, 2021) kwamen verschillende gebouwen naar voren als potentiële nestlocaties voor de huismus (zie figuur 3.2). Bij deze gebouwen is gezocht naar nestlocaties van de huismus. Het soortgericht onderzoek is uitgevoerd conform de voorgeschreven onderzoeksinspanning als benoemd in het kennisdocument huismus (BIJ12, 2017a). Hiervoor zijn twee inventarisatiemomenten tussen 1 april en 15 mei uitgevoerd (tabel 3.3). De bezoeken vonden plaats twee uur na zonsopkomst en twee uur voor zonsondergang, bij de juiste weersomstandigheden (droog, weinig wind).

Figuur 3.2 Geschikte en ongeschikte nestlocaties van de huismus (TAUW, 2021).

Tabel 3.3 Datum, tijd en weersomstandigheden veldbezoeken

Datum en tijd	Soort	Weersomstandigheden
13 april 2021 (09:15 – 10:45)	Huismus	Half bewolkt, droog, 7 graden, windkracht 4, noordwest
6 mei 2021 (10:30 – 12:00)	Huismus	Half bewolkt, droog, 10 graden, windkracht 2, zuidwest

4 Resultaten en effectbepaling

4.1 Marterachtigen

Bunzing, wezel, hermelijn en steenmarter zijn niet aangetroffen op de camerabeelden. Dit betekent dat het plangebied geen functioneel of essentieel leefgebied vormt voor steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn. Dit wordt ondersteund door het feit dat er tijdens de veldbezoeken geen sporen zijn aangetroffen. De werkzaamheden hebben daarom geen negatief effect op de steenmarter en de kleine marterachtigen. Het nemen van maatregelen en het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

4.2 Vleermuizen

4.2.1 Resultaten

Bezoek 1

Tijdens het eerste veldbezoek voor vleermuizen zijn in de meest oostelijk gelegen flat (E) twee vleermuizen waargenomen die bij een ventilatievoeg aantikten. Er is ook een aantikkende gewone dwergvleermuis waargenomen bij flat H. Verder zijn veertien uitvliegers van gewone dwergvleermuizen in de zuidoostgevel ten zuiden van loods 300 gezien. Dit duidt op een kraamverblijf in de open stootvoegen ten zuidoosten van loods 300. Een kraamverblijf kan ook dienen als een zomerverblijf dus wordt het als beide gedefinieerd. Langs de groenstrook ten noorden van flats E en H en tussen deze flats zijn tijdens het bezoek maximaal vier gewone dwergvleermuizen tegelijk foeragerend waargenomen.

Bezoek 2

Tijdens het tweede bezoek zijn er in de oostelijke flat (flat E) aan de noordkant vier invliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen in een ventilatievoeg. In de buurt van loods 300 werden vijf tot tien gewone dwergvleermuizen tegelijk geconstateerd. In het kraamverblijf in loods 300 zijn tijdens dit bezoek uiteindelijk 29 invliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Bezoek 3

Tijdens het derde veldbezoek is een invliegende gewone dwergvleermuis in de dakrand van de noordelijkste flat E gezien. Daarnaast is een uitvliegende gewone dwergvleermuis op dezelfde plek als de kraamkolonie aan de zuidkant van loods 300 waargenomen. Er zijn ook gewone dwergvleermuizen gezien bij de ventilatievoegen van flat H (trappenhuis westzijde flat). Dit alles duidt op drie zomerverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuizen, één in loods 300, één in flat H en een in flat E (noord). Bij de drie verblijfplaatsen was telkens sprake van één of twee in- en uitvliegende individuen.

Bezoek 4

Het vierde onderzoek liet vier baltsende gewone dwergvleermuizen zien bij de noordoostelijke flat E ter hoogte van de derde verdieping bij nummer 105. Hier is een paarverblijf geconstateerd. Rondom de flat werden ook veel baltsroepen gehoord. Bij flat H zijn twee paarverblijven aangetroffen. Hier werd ter hoogte van 23A door vier gewone dwergvleermuizen tegelijkertijd aangetikt.

Een ander paarverblijf is aangetroffen bij de westzijde bij het trappenhuis waar eerder ook een zomerverblijf is aangetroffen. Er werden gedurende het bezoek hoogstens vier foeragerende gewone dwergvleermuizen gezien verspreid door het hele plangebied.

Bezoek 5

Tijdens het vijfde bezoek waren de hekken van de pallethandel niet geopend waardoor het terrein ten noorden van Hof van Zaenden onvoldoende overzichtelijk was. Er is hierom besloten nog een zesde bezoek uit te voeren. Tijdens het vijfde bezoek zijn nog steeds baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen bij flat E rond dezelfde locatie als eerder. Op de locatie van de kraamkolonie is geen activiteit van vleermuizen meer waargenomen. Sporadisch werd er een foeragerende gewone dwergvleermuis tussen de flats en in het open veld waargenomen.

Bezoek 6

Gedurende het extra bezoek is er zesmaal een gewone dwergvleermuis over het plangebied gevlogen maar deze vloog telkens weg naar het zuiden. Verder is geen activiteit waargenomen.

Figuur 4.1 Locaties van vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied

De exacte locaties van de verblijfplaatsen zoals aangegeven in figuur 4.1 zijn als volgt:

Noordelijke flat E

- Meest oostelijke verblijfplaats: bovenste ventilatierooster links naast regenpijp gedurende de avond
- Middelste verblijfplaats: Tussen derde en vierde portaal in rand dakboei vanaf zuidwest. Derde verdieping ter hoogte van 105
- Meest westelijke verblijfplaats: In het middelste ventilatierooster. Vanaf de zuidwestkant de tweede rij met ventilatieroosters

Zuidelijke flat E

- In het vierde portaal vanaf zuidwest gezien onder de rand van de dakboei zit een zomerverblijfplaats

Loods 300

- De kraamkolonie en de zomerverblijfplaats hebben via de open stootvoeg toegang tot de zuidoosthoek van de stenen uitbouw ten zuiden van loods 300

Gebouw H (dit gebouw blijft onaangetast)

- Bij huisnummer 23 A zit bij de zuidzijde van de middelste verdieping een paarverblijfplaats.
- Bij de westzijde van het trappenhuis zit een paarverblijfplaats

4.2.2 Effecten

Verblijfplaatsen

Het slopen van gebouwen leidt tot een negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen. De sloop zorgt voor verstoring en mogelijk verwonding of doden van vleermuizen en het vernietigen van de aanwezige verblijfplaatsen. Dit geldt niet voor de verblijfplaatsen in het gebouw H, aangezien dit gebouw onaangetast blijft. Het gaat om de volgende verblijfplaatsen:

- Gebouw E noord met twee zomerverblijfplaatsen (met één en vier individuen) en één paarverblijf (met vier individuen). Allen van gewone dwergvleermuis
- Gebouw E zuid met één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis van vier individuen
- Loods 300 met een kraamkolonie (met maximaal 29 individuen) en zomerverblijf van gewone dwergvleermuis

Het verstoren, verwonden en/of doden van vleermuizen en het vernietigen van de aanwezige verblijfplaatsen vormt een overtreding van artikel 3.5, lid 1,2 en 4 van de Wet natuurbescherming. Het is daarom noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen en maatregelen te nemen in het kader van de Wet natuurbescherming bij het bevoegd gezag (provincie Noord-Holland). Om de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken zijn zowel tijdelijke als permanente maatregelen nodig.

Gezien het feit dat gebouw H niet gesloopt zal worden valt dit buiten het plangebied. Er zullen dus door de werkzaamheden geen negatieve effecten op deze verblijfplaatsen plaatsvinden. Voor flat H zijn dus geen maatregelen of ontheffing nodig.

Foerageergebied en vliegroute

De bosschage en ruigtes in het midden van het plangebied worden uitgegraven. Er zijn hier bij elk vleermuisbezoek maximaal vijf tegelijk foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In de kraamkolonie zijn 29 individuen gezien tijdens het soortgericht onderzoek. Gezien het feit dat er maximaal vijf tegelijk foeragerende vleermuizen zijn gezien tijdens de onderzoeken kan worden geconcludeerd dat het overgrote merendeel buiten het plangebied foerageert. Het plangebied is dus geen essentieel foerageergebied. Het gebied is ook niet uniek in de omgeving. In de omgeving zijn alternatieve gebieden geschikt en bereikbaar als foerageergebied voor de in het plangebied aanwezige vleermuizen. De gebieden die als foerageergebied kunnen dienen zijn: het gebied rond de Noorder Valdeursloot, het Burgemeester In 't Veldpark en de sportvelden ten oosten van het plangebied.

Er is geen essentiële vliegroute waargenomen in het plangebied. Er was een diffuus vertrek van de vleermuizen wat wijst op het ontbreken van een specifieke vliegroute. Om de toekomstige permanente verblijfplaatsen die moeten worden gerealiseerd ook functioneel te laten zijn moet er wel een goede verbinding aanwezig zijn van de verblijfplaatsen tot de gebieden die als foerageergebied kunnen dienen. Er dient een oriëntatielijijn gecreëerd te worden via waar de vleermuizen de foerageergebieden kunnen bereiken en waarin ze onderweg ook kunnen foerageren.

Dit kan bijvoorbeeld door middel van een bomerij te creëren langs de Pro Patriastraat om zo de verbinding te maken met de bomerij langs de Karel Lotsylaan ten oosten van het plangebied en de spoorlijn ten noorden van het plangebied. Via deze lijnvormige elementen kunnen de vleermuizen dan het foerageergebied rond de Noorder Valdeursloot en de sportparken ten oosten van het gebied bereiken en onderweg ook foerageren. De specifieke compenserende en mitigerende maatregelen dienen te worden uitgewerkt in het activiteitenplan.

4.3 Huismus

Er zijn tijdens de veldbezoeken geen nestlocaties of aanwezigheid van individuen aangetroffen in het plangebied. De werkzaamheden hebben hierom geen effect op nestlocaties van de huismus. Het nemen van maatregelen en het aanvragen van een ontheffing is daarom niet nodig.

4.4 Overige bevindingen

Op de beelden van de cameravallen zijn egels waargenomen (zie figuur 4.2). Voor egel geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling voor verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter, in het kader van de zorgplicht dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van de egel. De egel is vooral afhankelijk van schuilgelegenheid en voldoende voedsel. In het plangebied dient de vegetatie mogelijk als overwinteringsplek. Wanneer deze wordt verwijderd in de kwetsbare periode van de egel, bestaat de mogelijkheid dat de egel wordt verwond. Om invulling aan de zorgplicht te geven dienen een aantal maatregelen te worden genomen.

Deze maatregelen gelden ook voor mogelijk aanwezige niet beschermde amfibieën en andere zoogdieren:

1. Verwijder het struweel buiten de kwetsbare periode (oktober tot half mei) zodat egel niet in zijn winterslaap wordt verwond
2. Wanneer het struweel verwijderd wordt, dient stapvoets één richting op te worden gewerkt in de richting van het te behouden groen om de egel de gelegenheid te geven om het gebied te verlaten

Figuur 4.2. Egel waargenomen op cameraval

5 Conclusie

[REDACTED] en [REDACTED] zijn voornemens om Hofwijk Noord fase 1 in Zaandam te herontwikkelen. Vrijwel alle gebouwen in het plangebied worden gesloopt. Daarnaast wordt een groot deel van het terrein ontgraven voor een bodemsanering en wordt de meeste vegetatie verwijderd. TAUW heeft in 2021 een natuurtoets uitgevoerd. Hieruit blijkt dat vleermuizen, huismus, steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn aanwezig kunnen zijn. Nader onderzoek naar deze soorten is uitgevoerd in 2021, deze rapportage legt de resultaten en effecten hiervan vast.

5.1 Conclusie

Uit het nader onderzoek blijkt dat er geen verblijfplaatsen van kleine marterachtigen en steenmarters aanwezig zijn in het plangebied. Ook voor huismussen zijn geen verblijfplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig. In het plangebied komen echter wel zeven verblijfplaatsen van vleermuizen voor. Het gaat om zomer- en/of paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis in beide flats E, in flat H en loods 300. In loods 300 komt hiernaast een kraamverblijf voor van de gewone dwergvleermuis. Voor het slopen van flats E en loods 300 is het nodig om maatregelen te treffen en ontheffing aan te vragen voor het overtreden van artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 van de Wet natuurbescherming.

5.2 Vervolgstappen

5.2.1 Ontheffing vleermuizen

Voor verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis geldt een compensatiefactor van vier (BIJ12, 2017b). Per vernietigde verblijfplaats dienen vier nieuwe verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Voor de te vernietigen vijf zomer- en/of paarverblijfplaatsen dienen er 20 tijdelijke én permanente vleermuiskasten te worden gerealiseerd. Wat betreft de aangetroffen kraamverblijfplaats zijn vier tijdelijke én permanente kraamkasten nodig.

Tot de realisatie (en na gewenningsperiode) van de nieuwe verblijfplaatsen is het nodig tijdelijke verblijfplaatsen aan te bieden voor de aanwezige vleermuizen. De locaties van de alternatieve verblijfplaatsen dienen in overeenstemming met een ecologisch deskundige te worden bepaald. Ze dienen zo dicht mogelijk, altijd binnen 100 á 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, te worden geplaatst. De alternatieve kraamkasten dienen bij voorkeur niet verder dan 50 meter van de oorspronkelijke locatie te worden geplaatst. De gewenningsperiode voor zomerverblijfplaatsen betreft drie maanden in de periode april tot en met oktober. Voor de gewenningsperiode van paarverblijfplaatsen geldt een periode van zes maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen op 15 augustus. Het gaat bij kraamkasten om een gewenningsperiode van één heel kraamseizoen van 15 mei tot 15 juli. Vervangende permanente kasten dienen bij voorkeur op de oorspronkelijke locatie inwendig te worden gerealiseerd. Uitwendige losse kasten voldoen niet aan de eisen voor een permanente compensatie. De nadere uitwerking van de compenserende maatregelen dient verder te worden uitgewerkt in een activiteitenplan als onderdeel van de ontheffingsaanvraag.

Het is nodig om bij de provincie Noord-Holland ontheffing aan te vragen voor de te overtreden verbodsbepalingen. Voor het verkrijgen van ontheffing is het noodzakelijk een activiteitenplan op te stellen. Hierin staat alle informatie over het voornemen, de onderzoeksresultaten en effecten op de populatie van vleermuizen. Een belangrijk onderdeel zijn de maatregelen die genomen moeten worden om effecten op beschermde soorten te mitigeren (voorkomen) en te compenseren (artikel 3.8, lid 5c). Daarnaast is het van belang het wettelijk belang aan te tonen van het voornemen (artikel 3.8, lid 5b). Ook moet aangetoond worden dat er geen reële alternatieven zijn om hetzelfde te bereiken, die gunstiger uitpakken voor de betreffende soorten (artikel 3.8, lid 5a).

5.2.2 Broedende vogels

Vogels kunnen gedurende het gehele jaar tot broeden komen. Het is daarom zaak om hier voorafgaand aan het werk rekening mee te houden. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart tot en met juli (dit wordt wel gezien als het reguliere broedseizoen). Het heeft de voorkeur het verwijderen van de vegetatie of de start van de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen. Vogels die buiten deze periode broeden, zijn ook beschermd.

In (en rond) het broedseizoen is een (periodieke) controle op nesten van broedvogels voorafgaand aan de werkzaamheden noodzakelijk om overtreding van de wet te voorkomen. Indien een broedgeval aanwezig is, dient een verstoringsvrije zone te worden aangehouden, waarbinnen gedurende de periode van broeden niet wordt gewerkt. De omvang van deze zone dient door een ter zake kundige te worden bepaald.

5.2.3 Zorgplicht egel en overige algemene zoogdieren en amfibieën

In het kader van de zorgplicht is het nodig om rekening te houden met egel. Er dient bij het verwijderen van de vegetatie in één richting opgewerkt te worden om ervoor te zorgen dat er geen egels klem komen te zitten. Het verwijderen van het struweel dient te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van egel waarin ze in winterslaap gaan (oktober tot half mei). Deze manier van werken geldt ook voor onder de zorgplicht beschermde amfibieën die mogelijk aanwezig zijn. Compensatie van foerageergebied of verblijfplaatsen is niet nodig.

6 Literatuur

BIJ12, 2017a. Kennisdocument beschermde soorten, huismus.

BIJ12, 2017b. Kennisdocument beschermde soorten, gewone dwergvleermuis.

TAUW, 2021. Natuurtoets herontwikkeling Zaandam Hofwijk Noord – toetsing in het kader van de wet natuurbescherming, d.d. 4 januari 2021, met kenmerk R001-1277984DEU-V01-mfv-NL.